



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 40/21

Λουξεμβούργο, 17 Μαρτίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-900/19
One Voice και Ligue pour la protection des oiseaux κατά Ministre de la
Transition écologique et solidaire

Ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επιτρέψει μέθοδο σύλληψης πτηνών συνεπαγόμενη παρεμπόπτουσες συλλήψεις, εφόσον αυτές μπορούν να προκαλέσουν στα οικεία είδη μη αμελητέες βλάβες

Ο παραδοσιακός χαρακτήρας μιας μεθόδου σύλληψης πτηνών, όπως είναι η θήρα με ξόβεργες, δεν αρκεί, αυτός καθ' εαυτόν, για να αποδειχθεί ότι η μέθοδος αυτή δεν μπορεί να αντικατασταθεί με άλλη ικανοποιητική λύση

Η ένωση One Voice και η Ligue pour la protection des oiseaux βάλλουν κατά της χρήσης ξοβεργών για τη σύλληψη πτηνών. Με αιτήσεις ακυρώσεως που άσκησαν ενώπιον του Conseil d'État (Συμβουλίου της Επικρατείας, Γαλλία) ζητούν την ακύρωση της κανονιστικής ρύθμισης που επιτρέπει τη χρήση ξοβεργών σε ορισμένα διοικητικά διαμερίσματα της Γαλλίας¹. Προς στήριξη των αιτήσεων ακυρώσεως, οι δύο ενώσεις προβάλλουν ότι συντρέχει παράβαση των διατάξεων της οδηγίας για τα πτηνά², και δη του άρθρου της 9 το οποίο ορίζει τις υποχρεώσεις και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι αρμόδιες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν μεταξύ άλλων από την απαγόρευση της θήρας με ξόβεργες η οποία προβλέπεται στο άρθρο 8 και στο παράρτημα IV, στοιχείο α', της ως άνω οδηγίας.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Conseil d'État υπέβαλε ερωτήματα στο Δικαστήριο σχετικά με την ερμηνεία των ως άνω διατάξεων της οδηγίας για τα πτηνά. Με την απόφασή του, το Δικαστήριο παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με τη δυνατότητα των αρμοδίων αρχών να παρεκκλίνουν από την απαγόρευση, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 8 της ως άνω οδηγίας, ορισμένων μεθόδων σύλληψης προστατευόμενων πτηνών στο πλαίσιο κυνηγετικών δραστηριοτήτων.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Πρώτον, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι **το άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας για τα πτηνά έχει την έννοια ότι ο παραδοσιακός χαρακτήρας μιας μεθόδου σύλληψης πτηνών δεν αρκεί, αυτός καθ' εαυτόν, για να αποδειχθεί ότι η συγκεκριμένη μέθοδος δεν μπορεί να αντικατασταθεί με άλλη ικανοποιητική λύση, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.**

Πράγματι, στην απόφασή του υπενθυμίζει κατ' αρχάς ότι, κατά την εφαρμογή των διατάξεων οι οποίες εισάγουν παρέκκλιση, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διασφαλίζουν ότι οποιαδήποτε επέμβαση που θίγει τα προστατευόμενα είδη επιτρέπεται μόνον βάσει αποφάσεων που περιέχουν ακριβή και επαρκή αιτιολογία μνημονεύουσα τους λόγους, τις προϋποθέσεις και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας για τα πτηνά. Συναφώς, διευκρινίζεται ότι εθνική κανονιστική ρύθμιση που κάνει χρήση ορισμένου εξαιρετικού καθεστώτος δεν πληροί τις σχετικές με την υποχρέωση αιτιολογήσεως προϋποθέσεις όταν περιέχει απλώς την επισήμανση ότι δεν υφίσταται άλλη ικανοποιητική λύση, χωρίς η επισήμανση αυτή να

¹ Πρόκειται για πέντε υπουργικές αποφάσεις της 24ης Σεπτεμβρίου 2018, περί της χρήσεως ξοβεργών για τη σύλληψη τσιχλών και κοτσύφων που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως κράχτες σε ορισμένα διοικητικά διαμερίσματα της Γαλλίας (JORF της 27ης Σεπτεμβρίου 2018, κείμενα 10 έως 13 και 15), καθώς και για ένα διάταγμα της 17ης Αυγούστου 1989 με το ίδιο αντικείμενο (JORF της 13ης Σεπτεμβρίου 1989, σ. 11560).

² Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών (ΕΕ 2010, L 20, σ. 7).

τεκμηριώνεται με εμπειριστατωμένη αιτιολογία στηριζόμενη στις βέλτιστες σχετικές επιστημονικές γνώσεις.

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, **μολονότι οι παραδοσιακές μέθοδοι θήρας μπορούν να συνιστούν «ορθολογική εκμετάλλευση» επιτρεπόμενη από την οδηγία περί πτηνών, εντούτοις η διατήρηση παραδοσιακών δραστηριοτήτων δεν μπορεί να συνιστά αυτοτελή εξαίρεση από το καθεστώς προστασίας που θεσπίζει η εν λόγω οδηγία.**

Τέλος, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, στο πλαίσιο της επαλήθευσης από την αρμόδια αρχή της έλλειψης άλλων ικανοποιητικών λύσεων, πρέπει να γίνεται σύγκριση μεταξύ διαφόρων λύσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις του εξαιρετικού καθεστώτος προκειμένου να προσδιορισθεί εκείνη η οποία παρίσταται ως η πλέον ικανοποιητική. Προς τούτο, δεδομένου ότι, κατά την κατάρτιση και την εφαρμογή της πολιτικής της Ένωσης σε ορισμένους τομείς, η Ένωση και τα κράτη μέλη οφείλουν, δυνάμει του άρθρου 13 ΣΛΕΕ, να σέβονται απολύτως τις απαιτήσεις καλής διαβίωσης των ζώων, ο ικανοποιητικός χαρακτήρας των εναλλακτικών λύσεων πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα τις εύλογες επιλογές και τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι φαίνεται να υπάρχουν τέτοιες λύσεις. Πράγματι, έχει κριθεί στο παρελθόν ότι η εκτροφή και η αναπαραγωγή σε αιχμαλωσία προστατευόμενων ειδών μπορούν να αποτελέσουν άλλη ικανοποιητική λύση, όταν είναι εφικτές, και ότι η μεταφορά πτηνών που έχουν νομίμως αιχμαλωτισθεί ή κρατηθεί αποτελεί επίσης ορθολογική εκμετάλλευση. Συναφώς, το γεγονός ότι η εκτροφή και η αναπαραγωγή των εν λόγω ειδών σε αιχμαλωσία δεν είναι ακόμη εφικτές σε μεγάλη κλίμακα λόγω της εθνικής ρύθμισης, δεν είναι ικανό, αφ' εαυτού, να θέσει υπό αμφισβήτηση τον ικανοποιητικό χαρακτήρα των λύσεων αυτών.

Δεύτερον, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι **το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας για τα πτηνά έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία επιτρέπει, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8 της εν λόγω οδηγίας, μέθοδο σύλληψης συνεπαγόμενη παρεμπόδιτες συλλήψεις, εφόσον αυτές, ακόμη και αν είναι ολιγάριθμες και έχουν προσωρινή διάρκεια, μπορούν να προκαλέσουν μη αμελητέες βλάβες στα μη στοχευόμενα είδη τα οποία συλλαμβάνονται.**

Πράγματι, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από την απαγόρευση χρήσης συγκεκριμένων μεθόδων σύλληψης υπό την προϋπόθεση, μεταξύ άλλων, ότι οι μέθοδοι αυτές επιτρέπουν τη σύλληψη ορισμένων πτηνών κατά τρόπο επιλεκτικό. Συναφώς, διευκρινίζει ότι, για την εκτίμηση του επιλεκτικού χαρακτήρα μιας μεθόδου, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνον ο τρόπος εφαρμογής της μεθόδου και η έκταση των συλλήψεων που συνεπάγεται για τα μη στοχευόμενα πτηνά, αλλά και οι ενδεχόμενες συνέπειές της στα είδη που συλλαμβάνονται υπό το πρίσμα των βλαβών οι οποίες προκαλούνται στα πτηνά τα οποία συλλαμβάνονται.

Ως εκ τούτου, στην περίπτωση μιας κατ' αρχήν μη θανατηφόρου μεθόδου σύλληψης η οποία συνεπάγεται παρεμπόδιτες συλλήψεις, η προϋπόθεση της επιλεκτικότητας μπορεί να πληρούται μόνον εάν οι συλλήψεις αυτές είναι περιορισμένης κλίμακας, ήτοι αφορούν έναν πολύ περιορισμένο αριθμό πτηνών που συλλαμβάνονται τυχαία, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, και μόνον εάν τα πτηνά που συλλαμβάνονται μπορούν να ελευθερωθούν έχοντας υποστεί αμελητέα μόνο βλάβη. Ωστόσο, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, **υπό την επιφύλαξη των διαπιστώσεων στις οποίες θα καταλήξει εν τέλει το Conseil d'État, είναι πολύ πιθανόν τα πτηνά που συλλαμβάνονται να υφίστανται ανεπανόρθωτη βλάβη παρά τον καθαρισμό, δεδομένου ότι οι ξόβεργες μπορούν, εκ φύσεως, να προκαλέσουν βλάβη στο φτέρωμα όλων των πτηνών που συλλαμβάνονται.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασης διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106